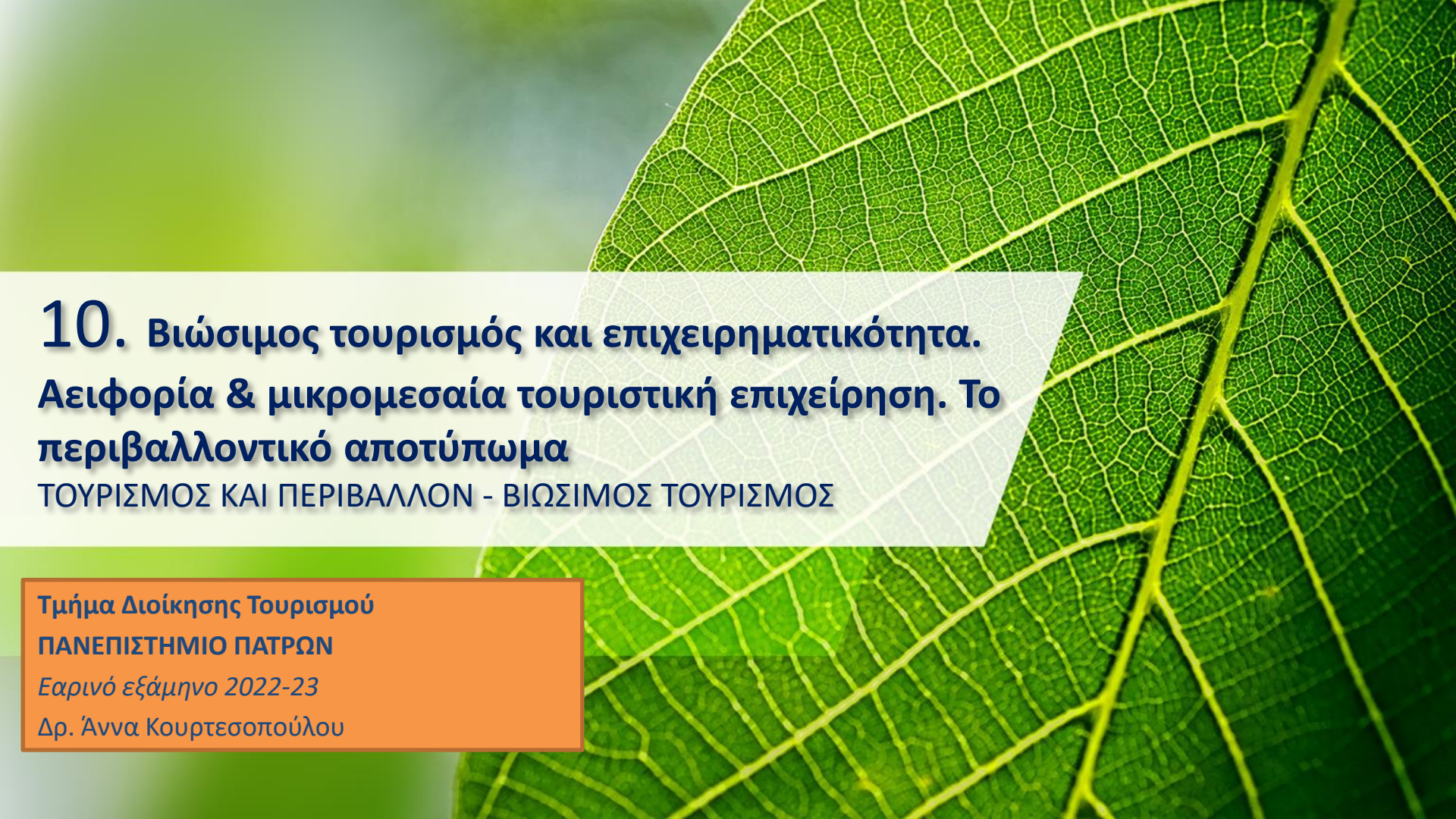

10. Βιώσιμος τουρισμός και επιχειρηματικότητα. Αειφορία & μικρομεσαία τουριστική επιχείρηση. Το περιβαλλοντικό αποτύπωμα

ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ - ΒΙΩΣΙΜΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Τμήμα Διοίκησης Τουρισμού

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΑΤΡΩΝ

Εαρινό εξάμηνο 2022-23

Δρ. Άννα Κουρτεσοπούλου

Εισαγωγή

Η βιωσιμότητα είναι κάτι παραπάνω από άσκηση επιχειρηματικής υπευθυνότητας που στοχεύει στην ενίσχυση της φήμης

Γιατί όμως

- Για να αξιοποιήσουν νέες επιχειρηματικές ευκαιρίες μέσω της καινοτομίας
- Για να πετύχουν κέρδη
- Να προσελκύσουν εργαζόμενους, πελάτες και επενδυτές
- Και να εξασφαλίσουν την κοινωνική τους άδεια λειτουργία τους

Εισαγωγή

Επιχειρηματικές ευκαιρίες σχετικές :

1. με το κλίμα
2. Με την καθαρή, προσιτή και ασφαλή ενέργεια
3. Με την κυκλική οικονομία
4. Με τη βιώσιμη και έξυπνη κινητικότητα
5. Με το σύστημα τροφίμων

Οι επιχειρηματικές αυτές ευκαιρίες αποτελούν όλο και περισσότερο το συστατικό στοιχείο της επιχειρηματικής στρατηγικής

Πεδία δημιουργίας αξίας για Μικρομεσαίες επιχειρήσεις

- ✓ Ανάπτυξη
- ✓ Απόδοση κεφαλαίων
- ✓ Διαχείριση κινδύνων
- ✓ Οργανωσιακή απόδοση

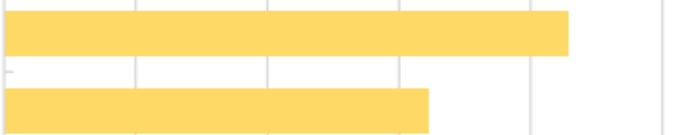
Οι επιχειρηματικές καινοτομίες χτίζουν διαμοιραζόμενη αξία, πετυχαίνουν δηλαδή οικονομικό κέρδος για τις ίδιες και ταυτόχρονα θετικό κοινωνικό και περιβαλλοντικό αντίκτυπο.

Αλλαγές συμπεριφοράς τουριστών

- ✓ 3 in 5 respondents are now willing to take fewer trips and spend more time in one destination – a critical factor considering that 75% of tourism CO2emissions result from transportation
- ✓ 30% of Europeans are willing to spend more for green premium travel, acknowledging the need to reduce their own carbon footprint.
- ✓ over 1 in 3 respondents are willing to spend more, benefiting local communities in both social and economic terms
- ✓ Pay more for visiting less crowded destinations (37% vs. 32%);
- ✓ Travel more in the off-season (51% vs. 44%);
- ✓ Pay more to support the local economy and community (44% vs. 36%);
- ✓ Pay more to reduce their carbon footprint (37% vs. 30%).

ECT (2021)

More often choosing only non-motorised activities
More often choosing restaurants that focus on vegetarian
and/or vegan dishes

More often buying local products at local shops

More often learning about the local traditions and trades

Less often visiting crowded destinations and attractions

More often interacting with local people and
immersing in the local life

Less often choosing restaurants linked to an
international chain

Less often travelling during the main summer season

More often choosing an accommodation that offers free
or...

Less often choosing a hotel/resort from an international
chain

More often choosing public transport or walking/cycling
instead of the car at the destination

More often choosing an accommodation with a green
label

More often choosing a destination with a green label

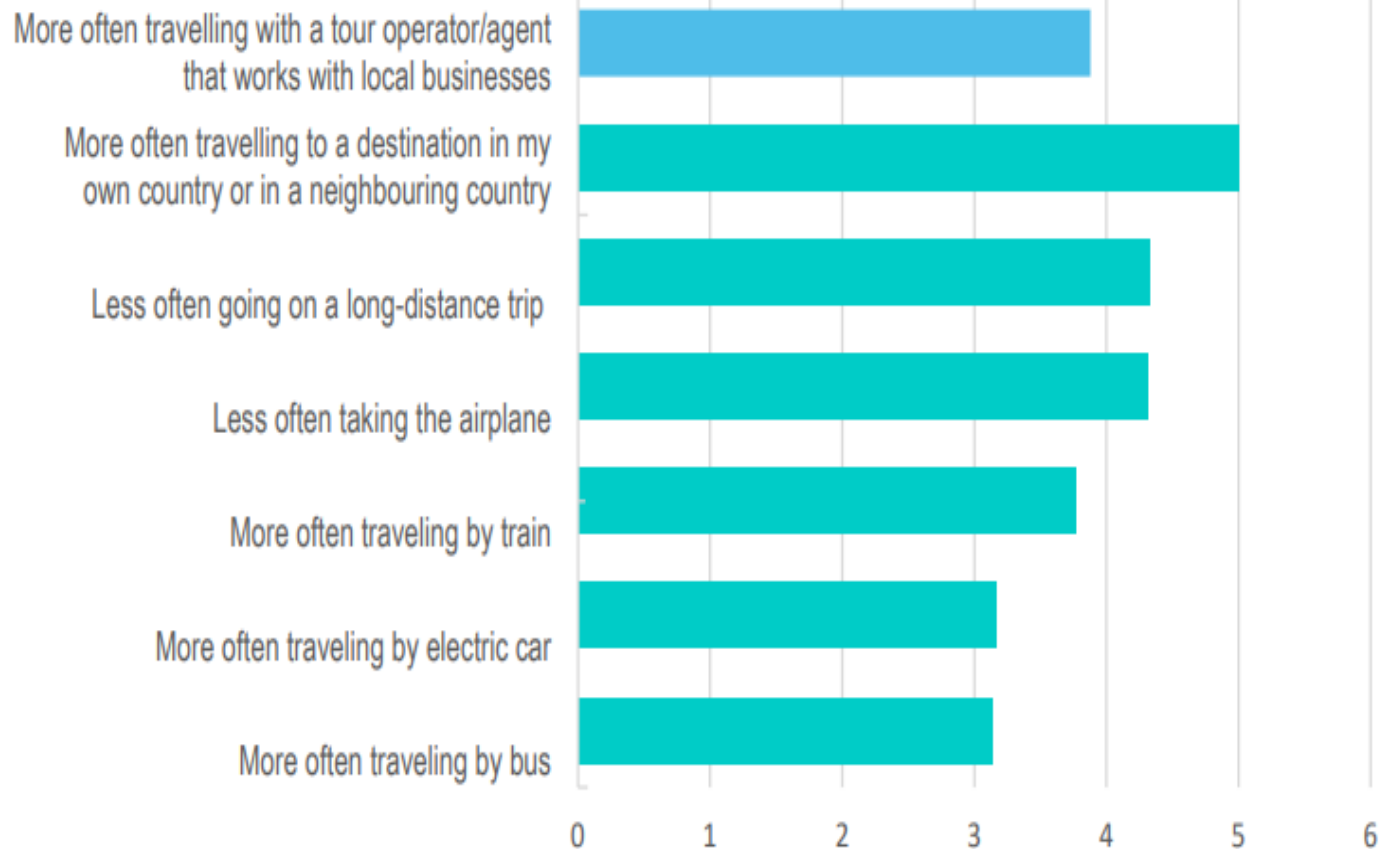

More often travelling with a tour operator/agent that offers
environmentally friendly trips

**Αλλαγές στις
καταναλωτικές
προθέσεις των
τουριστών στην
Ευρώπη**

ECT (2022)

Average score on a likert scale of 1-7. 1=not likely at all; 7=extremely likely

**Αλλαγές στις
καταναλωτικές
προθέσεις των
τουριστών στην
Ευρώπη**

ECT (2022)

Εισαγωγή

Αλλαγές στις καταναλωτικές προθέσεις των τουριστών στις ΗΠΑ

- ✓ 3/10 είναι διατεθειμένοι να πληρώσουν 10% υψηλότερες τιμές για να υποστηρίξουν παρόχους ταξιδιωτικών υπηρεσιών που επιδεικνύουν περιβαλλοντική υπευθυνότητα,
- ✓ (54%) δηλώνουν πρόθυμοι να χρησιμοποιήσουν λιγότερα πλαστικά μιας χρήσης.
- ✓ 41% θα επιλέξει συνειδητά να επισκεφτεί προορισμούς εκτός σεζόν για να μειώσει τον συνωστισμό,
- ✓ 27% θα επιλέξει φιλικά προς το περιβάλλον ξενοδοχεία και τουριστικές εταιρείες.
- ✓ σε επίπεδο εμπειρίας, περίπου το 27% θα προτιμήσει για τις μετακινήσεις του το ποδήλατο ή την πεζοπορία αντί για το αυτοκίνητο.

Πολιτικές υιοθέτησης & διάχυσης περιβαλλοντικών και βιώσιμων πρακτικών στην τουριστική βιομηχανία

- ✓ Θέσπιση και υιοθέτηση «σημάτων βιωσιμότητας» για την αναγνωρισιμότητα και προώθηση περιβαλλοντικά ευαισθητοποιημένων τουριστικών επιχειρήσεων.
- ✓ Θέσπιση του «πράσινου τέλους» (που θα σχετίζεται με την υιοθέτηση βιώσιμων πρακτικών, δηλ. επιχειρήσεις που υιοθετούν περισσότερες βιώσιμες πρακτικές, θα μπορούν να χρεώνουν λιγότερα πράσινα τέλη), το οποίο θα πληρώνουν οι επισκέπτες, έτσι ώστε να συλλέγονται έσοδα τα οποία θα χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για την υποστήριξη βιώσιμων πρακτικών στον προορισμό.
- ✓ Ο φόρος αυτός μπορεί να εκφράζεται είτε ως παροχή εκπτώσεων σε επισκέπτες είτε ως επιπλέον επιβάρυνση και θα σκοπεύει επίσης στην ενημέρωση και ευαισθητοποίηση των επισκεπτών.

Πολιτικές υιοθέτησης & διάχυσης περιβαλλοντικών και βιώσιμων πρακτικών στην τουριστική βιομηχανία

- ✓ Εκπαίδευση και ευαισθητοποίηση των τουριστικών επιχειρήσεων, κατοίκων αλλά και επισκεπτών σε θέματα βιωσιμότητας.
- ✓ Η ενεργή συμμετοχή και εμπλοκή των επισκεπτών στην επίτευξη βιωσιμότητας, π.χ. ανάπτυξη εθελοντισμού.
- ✓ Υιοθέτηση βιώσιμων και πράσινων πρακτικών από τουριστικές επιχειρήσεις, οργανισμούς και προορισμούς.
- ✓ Υποστήριξη και ενίσχυση της «πράσινης» και κοινωνικής επιχειρηματικότητας στην ελληνική τουριστική βιομηχανία, π.χ. υποστήριξη επιχειρηματικών δράσεων που στοχεύουν στην οργάνωση και ενεργοποίηση δικτύων εθελοντών για την προστασία, συντήρηση και ανάδειξη πολιτιστικών και φυσικών πόρων σε κάποιον προορισμό
- ✓ Προώθηση και ενίσχυση πρακτικών εταιρικής κοινωνικής ευθύνης από τουριστικές επιχειρήσεις, μέσω της παροχής διευκολύνσεων ή/και φορολογικών ελαφρύνσεων.

**πρότυπα δημοσιοποίησης στοιχείων
επιχειρηματικής υπευθυνότητας**

Πρότυπα

Η επιχείρηση έχει στη διάθεσή της διάφορα εργαλεία, σύμφωνα με τα οποία μπορεί να αναπτύξει και να εκδώσει απολογισμούς αειφορίας ή εταιρικής κοινωνικής ευθύνης, όπως είναι το G.R.I., το ISO 26000 ISO 20121, AA1000APS, ISO 37120, ο ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ ΒΙΩΣΙΜΟΤΗΤΑΣ.

- ✓ **Το ISO 26000** είναι περισσότερο οδηγός και όχι πρότυπο απαιτήσεων. Συνεπώς δεν πιστοποιείται. Βοηθάει όμως τους οργανισμούς να «μεταφράσουν» τις αρχές σε αποτελεσματικές ενέργειες, δράσεις και βέλτιστες πρακτικές σχετικά με την κοινωνική ευθύνη. Η TÜV AUSTRIA Hellas αναλαμβάνει τον έλεγχο της ορθής εφαρμογής του ISO 26000 στην επιχείρηση και εκδίδει βεβαίωση ορθής εφαρμογής.

- ✓ **To Global Reporting Initiative (GRI)** είναι κατευθυντήριες οδηγίες υποβολής εκθέσεων αιεφορίας που αναπτύχθηκαν για να βοηθήσουν τους οργανισμούς να υποβάλουν αναφορές σχετικά με τις περιβαλλοντικές, κοινωνικές και οικονομικές επιδόσεις, την κοινωνική ισότητα και τα ανθρώπινα δικαιώματα και να αυξήσουν την υπευθυνότητά τους. Η TÜV AUSTRIA Hellas αναλαμβάνει τον έλεγχο απολογισμού Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης σύμφωνα με το GRI-G3.1 και GRI-G4 και την έκδοση των σχετικών βεβαιώσεων αξιολόγησης επιπέδου και διασφάλισης ποιότητας.

Πρότυπα

Ο Ελληνικός Κώδικας Βιωσιμότητας φιλοδοξεί να αποτελέσει ένα πρακτικό εργαλείο διαφάνειας και αυτοδέσμευσης των οργανισμών σε θέματα Βιώσιμης Ανάπτυξης και Υπεύθυνης Επιχειρηματικότητας, το οποίο θα απαντά στις επιταγές της Οδηγίας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για δημοσιοποίηση μη οικονομικών στοιχείων (non-financial reporting). Ουσιαστικά ανταποκρίνεται στην ανάγκη μέτρησης της οικονομικής, περιβαλλοντικής και κοινωνικής επίδρασης των Οργανισμών.

Ο Ελληνικός Κώδικας Βιωσιμότητας βασίζεται σε διεθνή πρότυπα και αντλεί τεχνογνωσία από τον αντίστοιχο Γερμανικό Κώδικα Βιωσιμότητας λαμβάνοντας υπόψη τις ιδιομορφίες της ελληνικής αγοράς, το μέγεθος των Οργανισμών καθώς και το βαθμό ωρίμανσής τους. Ο Ελληνικός Κώδικας Βιωσιμότητας έχει ως στόχο τη δημιουργία μιας κοινής πλατφόρμας Βιώσιμης Ανάπτυξης σε ευρωπαϊκό επίπεδο.

Πρότυπα

CDP: Πρώην Carbon Disclosure Project

Ο παγκόσμιος μη κερδοσκοπικός περιβαλλοντικός οργανισμός CDP

που διαχειρίζεται ένα παγκόσμιο σύστημα δημοσιοποιήσεων σχετικών με το περιβάλλον για εταιρίες, πόλεις, πολιτείες και περιφέρειες.

Το CDP, το οποίο Ιδρύθηκε το 2000 και συνεργάζεται με περισσότερα από 680 χρηματοπιστωτικά ιδρύματα με περιουσιακά στοιχεία άνω των 130 τρισεκατομμυρίων δολαρίων, ηγήθηκε της αξιοποίησης των κεφαλαιαγορών και των εταιρικών προμηθειών για να κινητοποιήσει τις εταιρίες να δημοσιοποιήσουν τις περιβαλλοντικές τους επιπτώσεις, να μειώσουν τις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου, να προστατεύσουν τους υδάτινους πόρους και να προστατεύσουν τα δάση.

Η ετήσια διαδικασία περιβαλλοντικών δημοσιοποιήσεων και αξιολόγησης από το CDP αναγνωρίζεται ευρέως ως το «χρυσό πρότυπο» εταιρικής περιβαλλοντικής διαφάνειας. Για την αξιολόγηση των εταιριών ακολουθείται μία ενδεδειγμένη και ανεξάρτητη μεθοδολογία με τη βαθμολογία να κυμαίνεται μεταξύ «Α» και «D-».

<https://www.cdp.net/en/companies/companies-scores>

Πρότυπα

SASB: Sustainability Accounting Standards Board

Άξονες: περιβάλλον, κοινωνία, διακυβέρνηση

77 κλαδικά πρότυπα

Σχετικά με την τουριστική επιχειρηματικότητα είναι Hotels & Lodging, Leisure Facilities,

Hotels_Lodging_Standard_2018

Leisure_Facilities_Standard_2018

<https://www.sasb.org/standards/download/>

SDGs: Sustainable Development Goals

17 στόχοι βιώσιμης ανάπτυξης

Άξονες: περιβάλλον, κοινωνία, διακυβέρνηση

Κατάλληλο για επιχειρήσεις που θέλουν να προσεγγίσουν ένα ευρύτερο ακροατήριο μέσω των εκθέσεων απολογισμού επιχειρηματικής υπευθυνότητας και συνεισφοράς στη βιώσιμη ανάπτυξη

Οι οποίες θέλουν να παρακολουθούν τη πρόοδο και να έχουν θετικό περιβαλλοντικό η και κοινωνικό αντίκτυπο σε παγκόσμια ζητήματα

Στοχευμένα προγράμματα για
τουριστικές για μικρομεσαίες
επιχειρήσεις σχετικά με την βιώσιμη
τουριστική ανάπτυξη

Sustour Supporting Tour operators and Travel Agents Towards Sustainability

Ενίσχυση της Βιώσιμης Τουριστικής Ανάπτυξης και της Ικανότητας των ΜΜΕ στον Τουρισμό μέσω της Διακρατικής Συνεργασίας και τις Μεταβίβασης Γνώσης

Boosting Sustainable Tourism Development and Capacity of Tourism SMEs through Transnational Cooperation and Knowledge Transfer.

Στόχος του SUSTOUR είναι να συνδράμει περισσότερους από 175 τουριστικούς πράκτορες που ανήκουν στην κατηγορία των ΜΜΕ να ενσωματώσουν στις επιχειρήσεις τους και στις εφοδιαστικές αλυσίδες τις αρχές της βιωσιμότητας.

Το SUSTOUR θα παράσχει στους ταξιδιωτικούς πράκτορες που θα επιλεγούν ολοκληρωμένο πρόγραμμα τεχνικής υποστήριξης που θα τους βοηθήσει να βελτιώσουν τις επιδόσεις τους στον τομέα της βιωσιμότητας.

Η ΜΜΕ μπορεί να επιλέξει ανάμεσα σε διαφορετικά σχήματα υποστήριξης:

- ✓ είτε την υποστήριξη προς την πιστοποίηση βιωσιμότητας (διαθέσιμα διαφορετικά επίπεδα) και/ή
- ✓ υποστήριξη για τη βελτίωση ορισμένων τμημάτων της επιχειρηματικής της λειτουργίας, όπως η διαχείριση πλαστικού/ άνθρακα/ εφοδιαστικής αλυσίδας.

Οι ταξιδιωτικές επιχειρήσεις που ενδιαφέρονται να ξεκινήσουν τη διαδρομή προς τη βιωσιμότητα ή που επιθυμούν να βελτιώσουν τις βιώσιμες πρακτικές τους μπορούν να επωφεληθούν από ένα μίγμα καινοτόμων διαδικτυακών εκπαιδευτικών προγραμμάτων, πολυήμερης εκπαίδευσης με φυσική παρουσία, εντατικής καθοδήγησης (coaching) ομαδικής και ατομικής, καθώς και εκπαίδευσης από ομότιμους –όλα με την επίβλεψη επιλεγμένων εμπειρογνομόνων της βιωσιμότητας.

Η υποστήριξη για την πιστοποίηση θα παρέχεται, όπου υπάρχει η δυνατότητα στα αγγλικά, ελληνικά, κροατικά, γαλλικά, ολλανδικά, πορτογαλικά, γερμανικά και φιλανδικά.

Η υποστήριξη που παρέχεται για τα υπόλοιπα σχήματα θα είναι διαθέσιμη μόνο στα αγγλικά.

ECO-TANDEM

- ✓ Το πρόγραμμα EU ECO-TANDEM είναι διασυνοριακό πρόγραμμα για την ταυτοποίηση και αντιμετώπιση των βασικών προκλήσεων στην αλυσίδα αξίας του Ευρωπαϊκού Τουρισμού, με ειδικότερο ενδιαφέρον για την οικο-βιωσιμότητα και την πράσινη μετάβαση. Το πρόγραμμα φέρνει σε επαφή ευρωπαϊκές MME του τουρισμού και επιχειρήσεις καινοτομίας (νεοφυείς, καινοτόμες MME) για να αντιμετωπίσουν τις προκλήσεις ECO-TANDEM μέσω της αποκαλούμενης συνεργασίας «TANDEM».
- ✓ Στόχος της πρόσκλησης συμμετοχής είναι να επιλεγούν οι ευρωπαϊκές MME του τουρισμού και οι καινοτόμες επιχειρήσεις (τουριστικές ή και όχι), που θα δημιουργήσουν τα «TANDEM», ζεύγη επιχειρήσεων που ενώνονται και μοιράζονται μια επιχειρηματική συμφωνία, ταυτοποιώντας από κοινού μια πρόκληση (EU ECO-CHALLENGE) που θα αντιμετωπίσουν και συμφωνώντας σε ένα κοινό Σχέδιο Δράσης. Από τα ζεύγη που θα δημιουργηθούν, θα επιλεγούν τα καλύτερα, στα οποία θα παρασχεθεί τεχνική και χρηματοδοτική υποστήριξη που θα διευκολύνουν την πράσινη μετάβασή τους. Η διαδικασία επιλογής παρέχεται χωρίς χρέωση των επιχειρήσεων που θα συμμετάσχουν.

ECO-TANDEM

- ✓ Θα επιλεγούν εξήντα δύο (62) ΜΜΕ του τουριστικού τομέα για χρηματοδότηση και θα συγχρηματοδοτηθούν από εταίρους της Κοινοπραξίας EU ECOTANDEM. Δεκαέξι (16) από αυτές από τον οργανισμό Χ23 (Ιταλία), δεκατέσσερις (14) θα συγχρηματοδοτηθούν από τον οργανισμό SocialFare (Ιταλία); Δεκαέξι (16) θα συγχρηματοδοτηθούν από τον οργανισμό ΙΤΚΑΜ (Γερμανία), και δεκαέξι (16) από την SBA (Σλοβακία). Το πρόγραμμα θα επιβραβεύσει μέχρι 31 ζεύγη επιχειρήσεων (62 επιχειρήσεις συνολικά).
- ✓ Η συμμετοχή στο πρόγραμμα περιορίζεται στις ακόλουθες κατηγορίες επιχειρήσεων:
- ✓ EU παραδοσιακές τουριστικές ΜΜΕ (κατηγορίες NACE 55.* , 79.*) (α) {α}
- ✓ EU Τουριστικές μικροεπιχειρήσεις (κατηγορίες NACE 55.* , 79.*) {β}
- ✓ EU Τουριστικές νεοφυείς επιχειρήσεις (b) {γ}
- ✓ EU Μη τουριστικές νεοφυείς επιχειρήσεις (b) {δ}
- ✓ EU Τουριστικές καινοτόμες ΜΜΕ (α) {ε}
- ✓ EU Μη τουριστικές καινοτόμες ΜΜΕ (α) {ζ}

ECO-TANDEM

Ειδικότερα, οι περιπτώσεις {α}, {β} και {γ} πρέπει να προέρχονται από τις κατηγορίες:

- ✓ Ξενοδοχεία και παρόμοια καταλύματα (NACE 55.10)
- ✓ Καταλύματα διακοπών και άλλοι τύποι καταλύματος σύντομης διάρκειας (NACE 55.20)
- ✓ Χώροι κατασκήνωσης, εγκαταστάσεις για οχήματα αναψυχής και ρυμουλκούμενα οχήματα (NACE 55.30)
- ✓ Δραστηριότητες ταξιδιωτικών πρακτορείων, γραφείων οργανωμένων ταξιδιών και υπηρεσιών κρατήσεων (NACE 79.*)

ECO-TANDEM

Επιλέξιμες δραστηριότητες που μπορούν να χρηματοδοτηθούν είναι μεταξύ άλλων:

- ✓ εκπαίδευση για πράσινη πιστοποίηση και τυποποίηση
- ✓ συμμετοχή σε εκδηλώσεις σε επίπεδο ΕΕ
- ✓ επενδύσεις για την υιοθέτηση πράσινων λύσεων
- ✓ συμβουλευτικές υπηρεσίες για την ανάλυση της αγοράς
- ✓ τεχνική υποστήριξη στη ΜΜΕ για εκτίμηση της εφαρμογής καινοτόμων λύσεων
- ✓ βελτίωση δεξιοτήτων (εξειδικευμένη κατάρτιση προσωπικού για χρήση καινοτόμων πράσινων λύσεων, για τον περιβαλλοντικό και κοινωνικό αντίκτυπο της δραστηριότητάς τους, για τη διαχείριση των διαδικασιών με τρόπο περισσότερο φιλικό στο περιβάλλον

<https://www.eu-ecotandem.eu/>

ΕΣΠΑ 2021-27

5 στόχοι πολιτικής >25% των πόρων ΕΤΠΑ

Παραδείγματα απορρόφησης πόρων στον βιώσιμο τουρισμό

- **ΣΠ 1. Μια εξυπνότερη Ευρώπη** μέσω της προώθησης του καινοτόμου και έξυπνου οικονομικού μετασχηματισμού
- **ΣΠ 2. Μια πιο πράσινη Ευρώπη** με χαμηλές εκπομπές άνθρακα, μέσω της προώθησης της δίκαιης μετάβασης σε καθαρές μορφές ενέργειας, των πράσινων και μπλε επενδύσεων, της κυκλικής οικονομίας, της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή, της πρόληψης και της διαχείρισης των κινδύνων
- **ΣΠ 3. Μια πιο διασυνδεδεμένη Ευρώπη** μέσω της ενίσχυσης της κινητικότητας και των περιφερειακών διασυνδέσεων ΤΠΕ
- **ΣΠ 4. Μια πιο κοινωνική Ευρώπη** μέσω της υλοποίησης του ευρωπαϊκού πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων
- **ΣΠ 5. Μια Ευρώπη πιο κοντά στους πολίτες** της μέσω της προώθησης της βιώσιμης και ολοκληρωμένης ανάπτυξης των αστικών, αγροτικών και παράκτιων περιοχών, καθώς και μέσω της στήριξης τοπικών πρωτοβουλιών

Αθανασέλης (2021)

Το πρόγραμμα Helix

- ✓ Η πρωτοβουλία Helix, για την «Ανταλλαγή Επιχειρηματικής Μάθησης για την Ύληση των ΜΜΕ στην Κατεύθυνση του Βιώσιμου Τουρισμού, στα Βαλκάνια και τη Μεσόγειο», είναι το αποτέλεσμα της στοχευμένης συνεργασίας μεταξύ πέντε Ιδρυμάτων Ανώτατης Εκπαίδευσης (από τη Βουλγαρία, την Ελλάδα, την Αλβανία και τη Βόρεια Μακεδονία) και Οργανισμών υποστήριξης των επιχειρήσεων.
- ✓ Το έργο επικεντρώνεται στις δυνατότητες ενίσχυσης της ανταγωνιστικότητας και της ανάπτυξης ενός από τους περισσότερα υποσχόμενους οικονομικούς τομείς της περιοχής -του τουρισμού και της φιλοξενίας- μέσω της αντιμετώπισης των κύριων εμποδίων ανάπτυξης που σχετίζονται με την έλλειψη δεξιοτήτων, ικανότητας για καινοτομία και την αναποτελεσματική χρήση των φυσικών πόρων.
- ✓ Στο Εταιρικό Σχήμα συμμετέχουν το Πανεπιστήμιο της Θεσσαλίας, από τη Βουλγαρία το University of Management της Βάρνας και το Culinary Arts and Hospitality Association, από την Αλβανία το University Aleksander Moisiu του Δυρραχίου και το University Luigj Gurakuqi της Σκόδρας και από τη Δημοκρατία της Βόρειας Μακεδονίας το Macedonian-Bulgarian Chamber of Commerce και το Institute of Economics, Ss. Cyril and Methodius University των Σκοπίων.

Το πρόγραμμα Helix

Στόχος του έργου

- ✓ Το HELIX στοχεύει στην αύξηση των ικανοτήτων και της επάρκειας για τη βιώσιμη επιχειρηματικότητα και καινοτομία (μεταξύ των ΜΜΕ και των επιχειρηματιών) στον τομέα της τουριστικής φιλοξενίας στην περιοχή των Βαλκανίων και της Μεσογείου. Ξεκινώντας από το Σεπτέμβριο 2017 οι εταίροι του έργου συνεργάστηκαν, ώστε να βελτιώσουν τη προσφορά κατάρτισης αναφορικά με την τουριστική φιλοξενία, αναπτύσσοντας αποτελεσματικές κοινότητες μάθησης και πράξης, εκπαιδευτικά εργαλεία και κοινές εκπαιδευτικές προσφορές προς όφελος των ιδιοκτητών και των επιχειρηματιών των ΜΜΕ τουριστικής φιλοξενίας, των φοιτητών και των εκπαιδευόμενων, των εκπαιδευτών και των λοιπών ενδιαφερόμενων.

Το πρόγραμμα Helix

Πιο συγκεκριμένα:

- καθορισμός στρατηγικών στόχων για την επιχειρηματική μάθηση στην τουριστική φιλοξενία
- ανάπτυξη Ολοκληρωμένου Προγράμματος Επιχειρηματικής Μάθησης για τη βιώσιμη τουριστική φιλοξενία στις ΜΜΕ
- δημιουργία Βαλκανικού-Μεσογειακού Διακρατικού Δικτύου για τη Βιώσιμη Τουριστική Φιλοξενία
- πιλοτικά προγράμματα Μάθησης - Κατάρτισης για Καλύτερες Δεξιότητες στον τομέα του βιώσιμου τουρισμού και της φιλοξενίας

Το πρόγραμμα Helix

Αναμενόμενα Αποτελέσματα

- Έκθεση αξιολόγησης των αναγκών (ανά χώρα που συμμετείχε στο Έργο), η οποία περιγράφει τις ειδικές ανάγκες των ΜΜΕ στον τομέα της φιλοξενίας, σε ό,τι αφορά στην ανταγωνιστικότητα και στη βιωσιμότητα.
 - Περιφερειακό Σχέδιο Δράσης, το οποίο εξετάζει τα προβλήματα της περιφερειακής και εθνικής χάραξης πολιτικής, που εμποδίζουν τη βιωσιμότητα των ΜΜΕ και υπογραμμίζει τις κατευθύνσεις για μεταρρυθμίσεις.
 - Βάση δεδομένων με πάνω από 200 καλές πρακτικές μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων από την περιοχή των Βαλκανίων και της Μεσογείου που υιοθέτησαν νέες τεχνολογίες ή επιχειρηματικά μοντέλα για να παραμείνουν βιώσιμες.
 - Δύο καινοτόμα εκπαιδευτικά προγράμματα για τη διαχείριση της καινοτομίας και τη βιώσιμη επιχειρηματικότητα στη φιλοξενία: Πρόγραμμα Εκπαίδευσης "Παιδαγωγική Βιώσιμου Τουρισμού" και Πρόγραμμα Εκπαίδευσης "Επιχειρηματικές Δεξιότητες για Επιχειρήσεις Βιώσιμης Φιλοξενίας"
- Τρεις σειρές σεμιναρίων μεικτής κινητικότητας. Οι δράσεις συνέδεσαν 2 διαδοχικές συνεδρίες θεωρητικής κατάρτισης στην κάθε χώρα και κοινές διεθνείς μετακινήσεις με προσανατολισμό στην πράξη. Στα Εκπαιδευτικά Σεμινάρια, που διεξήγαγε το Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας σε χώρο που εξοπλίστηκε με χρηματοδότηση από το Έργο, συμμετείχαν περισσότεροι από 80 εκπρόσωποι επιχειρήσεων και φορέων, φοιτητές, εκπαιδευτές και εν δυνάμει εκπαιδευτές στον τομέα του τουρισμού και της φιλοξενίας.
- Ένα Διακρατικό Δίκτυο για Ανταλλαγή στη Βιώσιμη Φιλοξενία HELIX, το οποίο είναι μια ανεπίσημη και εθελοντική συνεργασία μεταξύ των οργανισμών - εταίρων του Έργου.

Το πρόγραμμα Helix

Για περισσότερες πληροφορίες για το HELIX, μπορείτε να επισκεφθείτε την ιστοσελίδα του έργου:

<http://www.helix-balkanmed.eu/>

Υπάρχει ενότητα με **καλές πρακτικές** <http://www.helix-balkanmed.eu/search-practices/>

Επίσης ενότητα με διαθέσιμα δωρεάν μαθήματα <http://www.helix-balkanmed.eu/register/>

Μελέτες Περίπτωσης

Συστάσεις για επενδυτές στον κλάδο των ξενοδοχείων

Recommendations for hotel investors and asset managers

1 Include ESG metrics in your investment analysis

Environmental, social and governance (ESG) metrics enable you to identify the performance of your current and future hotel assets and correlate to a better risk-adjusted ROI in the long term. Since 1990, sustainability-based indexes have provided better long-term returns than traditional indexes.

How? Start with guidance from the CDC ESG Toolkit for hospitality.

2 Use the opportunities provided by sustainable finance

Green investment needs to double to meet the Paris Agreement 2030 targets. Issuances of green bonds are in high demand.

How? Select projects aggregated at portfolio level, which have higher eligibility to receive green finance. See UN Principles for Responsible Investment for more information.

3 Prioritise green incentive schemes

Prioritise investment in countries and cities with government green incentives supporting owners' and developers' sustainable investments.

How? Use IFC's review of government incentives in developing markets, and cities among the C40 cities global network.

Συστάσεις για επενδυτές στον κλάδο των ξενοδοχείων

4 Prioritise investment in sustainable building

Sustainable hotels are at least 20 per cent more resource efficient compared to their local market. Investors can develop a well-diversified portfolio of sustainable properties that expands across geographies. **How?** Use benchmarking reports such as the *GRESB Real Estate Assessment* and Cornell Hotel Sustainability Benchmarking Index to identify hospitality companies and owners that are committed to improving the sustainability of their portfolio.

5 Inspire long-term action

A building ownership changes through its lifetime. Investors can play a role in setting a sustainable pathway for the property's entire lifecycle. **How?** Introduce sustainability criteria and reporting requirements for your assets for the various phases from design to asset sale.

Recommendations for hotel owners and developers

1 Integrate sustainability from design phase to find best cost-efficiency

Most sustainable solutions represent only a 0–10 per cent cost increase. **How?** IFC's free software, EDGE, evaluates the performance of an existing building or the design of a new building and identifies areas for improvement. Engage with peer networks such as Sustainable Hospita and Hotel Owners for Tomorrow to learn best practice.

2 Evaluate your environmental efficiency

Benchmark your portfolio to estimate future energy usage and compare potential options for carbon emissions reduction. **How?** Use the CHSB Index, the GRESB Portfolio Analysis Tool, or Nearly Zero Energy Hotels e-toolkit for hotel feasibility study and engage hotel operators using IFC's research on ROI for green buildings.

3 Invest in green building certification

Certification will increase asset value and support ongoing compliance with social and environmental regulations. **How?** Review existing certifications in your portfolio, set your own baseline and targets, and identify which properties need certification. EDGE, LEED, BREEAM and DGNB are globally recognised schemes.

4 Use green financing for new builds and retrofits

Owners can benefit from lower interest rates, or leverage corporate green bonds or green bonds from local financial institutions.

How? Find local incentives from IFC's information on Green Buildings Banking or contact edge@ifc.org, and see UN Principles for Responsible Investment for information on issuing green bonds.

5 Use green clauses with hotel operators

Green leases can align the financial and energy benefits and help to share the costs and responsibilities between owners and operators.

How? Use the UK Better Building Partnership's green lease toolkit or take inspiration from the UK Soft Landings scheme to solve the gap between building design and operational performance.

Hotel Footprinting

Hotel Footprinting is a free online resource that allows hotels to search carbon emissions and energy usage for comparative hotels around the world, and generate carbon footprint reports.

Μια εφαρμογή δια δραστικού χάρτη που προσφέρει πληροφορίες για το απωτύπωμα άνθρακα των ξενοδοχείων σε όλο τον κόσμο.

Είναι δωρεάν και μπορεί να υποστηρίξει τα ξενοδοχεία με τρεις τρόπους:

1. συγκριτική αξιολόγηση των εκπομπών άνθρακα και της χρήσης ενέργειας
2. ετοιμάζει εταιρικές αναφορές για ξενοδοχειακές εταιρείες ή αιτήματα εταιρικών πελατών
3. βοηθούν τους πελάτες στις αποφάσεις κράτησης

Περισσότερες πληροφορίες στο site <https://www.hotelfootprints.org/>

2022 Cruise Ship Report Card

Is Clean Cruising Possible?

The 2022 Cruise Ship Report Card takes a continued hard look at the cruise industry to see if clean cruising is possible and in most cases the answer is still a resounding NO!

We evaluated 18 major cruise lines on 4 environmental factors:

Sewage Treatment:

Whether a cruise line has installed and published data on the most advanced sewage treatment systems available instead of dumping minimally treated sewage directly into the water.

Air Pollution Reduction:

Whether a cruise line has retrofitted its ships to “plug in” to available shoreside electrical grids instead of running polluting engines when docked. Or uses the lowest sulfur fuel worldwide or both.

Water Quality Compliance:

To what degree cruise ships violated 2010-2021 water pollution standards designed to better protect the Alaskan coast. Ships were also failed for scrubber use since they generate toxic water pollution.

Transparency:

Did the cruise lines respond to our requests for information with specifics regarding their environmental practices. Companies that responded received As, those that didn't failed.

Cruise Line

**Sewage
treatment**

**Air pollution
reduction**

**Water quality
compliance**

Transparency

**2022
Final Grade**

Περισσότερες πληροφορίες στο site https://foe.org/wp-content/uploads/2022/07/CruiseShipReportCard_2022_final-July-25.pdf

THE LONG RUN

4C framework

Conservation: Thriving ecosystems and biodiversity are integral to the survival of people and our planet. Conservation is safeguarding this biodiversity to support global needs

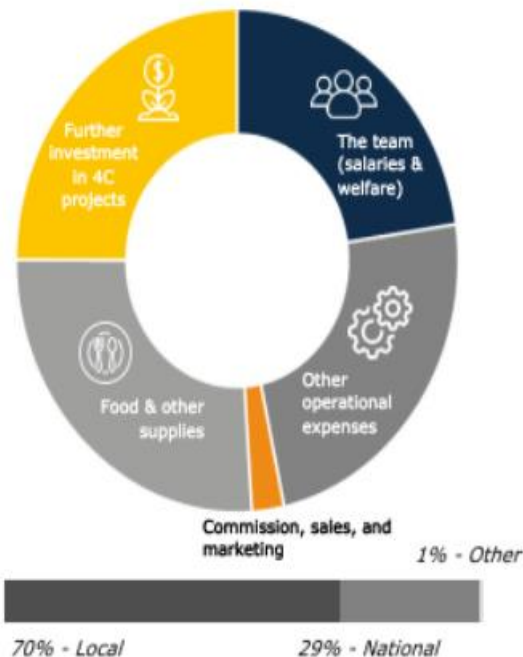
Community: People matter; it is the right of every person to have their basic needs met, and enhancing the well-being of communities is a fundamental obligation of all.

Culture: Celebrating cultural diversity and commonality nurtures understanding and fosters connections. Respecting cultural difference is crucial to our future.

Commerce: Trading has been central to the development of civilizations over thousands of years and is likely to remain so, and so sustainability must be central to business.

Περισσότερες πληροφορίες στο site <https://www.thelongrun.org/>

Your contribution to the local economy

4C IMPACT STATEMENT

This impact 'bill' shows how a guest stay at a Long Run member contributes to the local economy and to local Conservation, Community, and Culture projects.

Our investment in 4C projects explained

42%
Coming Together with Saruni increased wildlife protection by 130,000 acres.

31%
11 guides trained in guiding school (out of 350 total) & refresher training for all guides by Eco Training South Africa.

12%
Employment of 300 women for Basecamp beading and bee keeping project. Provided full time employment for 5 local interns so far.

By staying with us you help

Support conservation of **389,441 acres**, incl. key wildlife corridor for the near extinct wild dog, 300 different bird species & reptiles and 62 indigenous trees species.

Reach **4,594 community members** via projects incl. access to drinking water for 1100 families & 90% of team is from the local community (30% women).

Invest **270,00 USD** in Enjoolata Information Centre supporting cultural expression, education, and exchange.

Invest **229,851 USD** in Naboisho Conservancy (55,000 acres), Pardamat Conservancy Area (66,000 acres), community projects and new guiding school.

Εκπαιδευτικά βίντεο

**Sustainable Tourism in New
Zealand.wmv (8:14)**

<https://www.youtube.com/watch?v=Icl9akLqkuk>

Υλικό Περιλαμβάνει Βιώσιμο τουρισμό στην εποχή μετά τον covid-19

- <https://www.mastproject.eu/courses>
- Οι μαθητές θα κληθούν να παρουσιάσουν το έργο τους και οι εταίροι θα επιλέξουν τους καλύτερους που θα λάβουν ένα βραβείο ως «καλύτερες επιχειρηματικές ιδέες για βιώσιμο τουρισμό». Μετά την εγγραφή, συμπληρώστε τα στοιχεία σας και θα επικοινωνήσετε μαζί σας από τον εθνικό μας συνεργάτη αναφοράς. Ελέγξτε τον ιστότοπο για περισσότερες πληροφορίες ή επικοινωνήστε μαζί μας!

Δικαιούχοι

- Επιχειρηματίες τουρισμού και επίδοξοι επιχειρηματίες.
- Άτομα που αναζητούν εργασία και εργοδότες στον τουριστικό τομέα.
- Δημόσιες αρχές
- Τοπικές κοινωνίες
- ΜΚΟ
- Ινστιτούτα κατάρτισης
- Φορείς για την προώθηση του βιώσιμου τουρισμού.

Ευκαιρίες εκπαίδευσης στον τουριστικό κλάδο

1. Συμβουλευτική Υποστήριξη, Κατάρτιση και Πιστοποίηση στο αντικείμενο του Ψηφιακού Μάρκετινγκ για ανέργους έως 29 ετών σε μικρές και μικρομεσαίες επιχειρήσεις στον κλάδο του Τουρισμού

<https://digitaltraining04.insete.gr/>

Βιβλιογραφία

Αθανασέλης (2021). Η στρατηγική για την επιχειρηματικότητα και την καινοτομία τη νέα δεκαετία. Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Ε.Π. Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου. Ανάκτηση από <https://www.e-pepba.gr/sites/default/files/2021-04/%CE%95%CE%A0%CE%99%CE%A7%CE%95%CE%99%CE%A1%CE%97%CE%9C%CE%91%CE%A4%CE%99%CE%9A%CE%9F%CE%A4%CE%97%CE%A4%CE%91%20%26%20%CE%9A%CE%91%CE%99%CE%9D%CE%9F%CE%A4%CE%9F%CE%9C%CE%99%CE%91.pdf>

European Travel Commission (2022). Sustainable travel in an era of disruption: impact of covid-19 on sustainable tourism attitudes. Retrieved from <https://etc-corporate.org/uploads/2022/01/Sustainable-Travel-in-an-Era-of-Disruption-Impact-of-COVID-on-Sustainable-Tourism-Attitudes.pdf>

European Travel Commission (2021). European's attitudes towards responsible travel choices. Retrieved from https://etc-corporate.org/uploads/2021/06/ETC_Europeans-Attitudes-towards-Responsible-Travel-Choices_vs-final.pdf

Μανασάκης, Κ. (2021). Βιώσιμη ανάπτυξη και στρατηγική επιχειρηματική υπευθυνότητα σε μικρομεσαίες επιχειρήσεις. Εκδόσεις Τζιόλα.

Sigala, M. (2014). Customer involvement in sustainable supply chain management: A research framework and implications in tourism. *Cornell Hospitality Quarterly*, 55(1), 76-88.

Travel Intelligence, «Industry Insights» (2021). Ανάκτηση από <https://mmgyintel.com/category/industry-insights>

Χρήσιμες ιστοσελίδες

<https://sustainability-leaders.com/tourism-sustainable-development-goals/>

<https://sustainabletourism.net/companiesandorganizations/>

<https://www.connectingbusiness.org/resources/publications>

<https://etc-corporate.org/event/industry-forum-sustainable-tourism-practices/>